Oponentní posudek k řízení na jmenování profesorkou

Jméno uchazečky: doc. Mgr. art. Jana Hojstričová, ArtD.

Instituce a obor: Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave
Obor: Fotografie a nová média

Jméno oponentky: Mgr. Libuše Jarcovjaková
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeská univerzita v Plzni

Datum: 29. 03. 2025

Na základě žádosti Vysoké školy výtvarných umení v Bratislavě předkládám oponentní posudek k řízení na jmenování profesorkou v oboru Fotografie a nová média. Kandidátkou je výtvarná umělkyně, fotografka a pedagožka doc. Mgr. art. Jana Hojstričová, ArtD., jejíž tvorba, pedagogické působení i teoretické uchopení oboru patří k zásadním pilířům slovenské i středoevropské umělecké scény.

Jana Hojstričová se dlouhodobě profiluje jako autorka s výrazným rukopisem, jehož těžištěm je experimentální a konceptuální fotografie s přesahem do intermediálních a prostorových instalací. Zvláštní postavení v její tvorbě zaujímá spolupráce s výtvarníkem Palem Machem, se kterým vytváří pozoruhodné projekty kombinující historické fotografické techniky s materiály jako sklo, světlo a prostor.
Tato tandemová tvorba se vyznačuje hlubokým porozuměním médiu fotografie i jeho hraničním možnostem: výsledná díla oscilují mezi obrazem a objektem, dokumentem a fikcí, vizuální narací a tichou kontemplací. Skleněné desky využívané jako nosič fotografického obrazu propojují dědictví kyanotypie, kolódia, ambrotypie či fotogramu s jazykem současného výtvarného umění. V tvorbě Hojstričové se tak zrcadlí originální reinterpretace fotografické misionářské cesty „ke světlu" – přetavená do efemérnosti, křehkosti a okamžiku zlomu.
Její práce jsou pravidelně prezentovány na prestižních výstavách ve střední Evropě a dále – a rovněž zastoupeny ve sbírkách zahraničních institucí. Její umělecká činnost je silně zakořeněna v kulturně-kritickém myšlení, ale současně nabízí hluboce osobní až existenciální rovinu výpovědi.

Jana Hojstričová působí jako vedoucí ateliéru „Fotografia, realita, konštrukcia" na Katedře fotografie a nových médií VŠVU. Její pedagogický přístup je silně individualizovaný, otevřený dialogu a interdisciplinárnímu přesahu. Systematicky rozvíjí jak praktickou výuku, tak i teoretické zázemí, a díky tomuto propojení přináší do výuky unikátní synergii.
Její absolventi jsou na slovenské scéně viditelně aktivní, a v pedagogickém stylu Hojstričové

lze pozorovat tendenci vytvářet „školu", jejíž kontury jsou rozpoznatelné ve způsobu vnímání fotografie jako nástroje myšlení, nikoli pouhé reprezentace.

Kromě výtvarné a pedagogické činnosti se Jana Hojstričová dlouhodobě zapojuje do odborného a institucionálního života – je aktivní v odborných komisích, výběrových řízeních, kurátorských kolektivech i redakčních radách. Její schopnost vytvářet mezioborová propojení a organizovat komplexní výstavní či publikační projekty potvrzuje i její silné manažerské dovednosti.

Měla jsem příležitost setkat se s Janou Hojstričovou při několika osobních i profesních příležitostech a vždy na mě silně zapůsobila její mimořádná lidskost, otevřenost a především hluboká, vášnivá zaujatost pro obor. Právě tato autentická vnitřní motivace a schopnost předávat ji dál považuji za základní kámen pedagogické činnosti a inspirativního působení na studentky a studenty.
K jejímu významnému uměleckému přínosu přistupuje i její dlouhodobé působení v oblasti výuky fotografie, a to včetně mezinárodního kontextu. Její tvorba byla představena například v rámci výstavy v Kunstpalastu v Düsseldorfu (2016), kde byla zároveň zakoupena do tamní sbírky. Zaujala zde svým výjimečným přístupem k historickým procesům, které kombinuje s experimentálními přesahy a materiálovou invencí – zejména ve spolupráci s výtvarníkem Palem Machem.
Jana Hojstričová v sobě spojuje odbornou erudici, technickou všestrannost, smysl pro dialog a mimořádnou schopnost inspirovat. Její jmenování profesorkou by nebylo jen osobním uznáním, ale i obohacením celého fotografického a akademického prostředí.

Na základě výše uvedeného – i osobní zkušenosti – doporučuji docentku Janu Hojstričovou ke jmenování profesorkou v oboru Fotografie a nová média.

Podpis:
Mgr. Libuše Jarcovjáková
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeská univerzita v Plzni

podpísaná v.r.